

Σύνοψη

Τα στοιχεία της EUROSTAT δείχνουν ότι ο πληθυσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης γερνάει. Υπάρχουν περισσότερα άτομα άνω των 65 ετών, απ' ότι άτομα κάτω των 14 ετών. Η μέση ηλικία του πληθυσμού αυξήθηκε από τα 38 έτη που ήταν το 2001, στα 42,5 έτη το 2016. Εκτιμάται επίσης, ότι το ποσοστό του πληθυσμού άνω των 85 ετών στην Ε.Ε. από το 2016 έως το 2080, θα έχει τριπλασιαστεί. Αυτά τα δεδομένα έδωσαν το έναυσμα για τη δημιουργία του έργου που συγχρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Erasmus+ με τίτλο ***TSITour - Εκπαίδευση για την Κοινωνική Ένταξη στον Τουρισμό, συμπεριλαμβάνοντας τους ηλικιωμένους ως τοπικούς αφηγητές στην Τουριστική Βιομηχανία.***

Το έργο σχεδιάστηκε στο πλαίσιο των στρατηγικών συνεργασιών για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK), καθώς στοχεύει στην ανάπτυξη μιας Εκπαιδευτικής Ενότητας για μαθήματα EEK στους τομείς της φροντίδας και της πρόνοιας, στις πέντε συμμετέχουσες χώρες της Νότιας Ευρώπης. Σε κάποια ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά ιδρύματα υπάρχουν μαθήματα EEK, που απευθύνονται κυρίως σε κοινωνικούς λειτουργούς και περιλαμβάνουν εκπαιδευτικές ενότητες για τον τρόπο υλοποίησης έργων που στόχο έχουν τον περιορισμό της αδράνειας σε άτομα που λαμβάνουν κοινωνική περίθαλψη. Παρόλα αυτά, ο περιορισμός του κινδύνου της αδράνειας επιφέρει μεν, οφέλη στην ψυχική και σωματική υγεία των ηλικιωμένων δεν φαίνεται όμως, ότι έχει σημαντικά κοινωνικοοικονομικά οφέλη προς την κοινωνία.

Αντιθέτως, το έργο προτείνει μια μεθοδολογική προσέγγιση που θα ωφελήσει τόσο τους επαγγελματίες EEK στους τομείς του τουρισμού και της κοινωνικής πρόνοιας, αλλά και τους ηλικιωμένους που λαμβάνουν κοινωνική περίθαλψη. Σε αυτό το πλαίσιο, το έργο προτείνει τη δημιουργία μιας νέας εκπαιδευτικής ενότητας για τα μαθήματα EEK στους τομείς της φροντίδας και της κοινωνικής πρόνοιας. Η ενότητα θα παρέχει εκπαίδευση σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης έργων που απ' τη μία, χρησιμοποιούν τις δεξιότητες των ηλικιωμένων ατόμων που λαμβάνουν κοινωνική περίθαλψη και απ' την άλλη, τα αξιοποιούν δείχνοντας τους εκτίμηση για την κοινωνική προσφορά τους. Αυτό όχι μόνο θα μειώσει σημαντικά τον κίνδυνο της αδράνειας, αλλά θα δείξει στα άτομα ότι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην κοινωνία, ενισχύοντας έτσι, την ψυχική και κοινωνική τους ευημερία, αλλά και οδηγώντας σε κοινωνικά και ενδεχομένως οικονομικά οφέλη για τις χώρες.

Απαρχή του έργου ήταν η ιδέα της συμβολής των ηλικιωμένων στην τουριστική βιομηχανία, μέσω της εθελοντικής εργασίας τους, ως τοπικοί αφηγητές σε χώρους τουριστικού ενδιαφέροντος. Με αυτό τον τρόπο, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι δεξιότητες τους και ταυτοχρόνως, δίνεται η ευκαιρία στον τουριστικό κλάδο να

προσφέρει πιο αυθεντικές εμπειρίες στους τουρίστες. Αυτή η δράση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα, οικονομικά οφέλη συμβάλλοντας παράλληλα, σημαντικά στη διάδοση του πολιτισμού και της ιστορίας των κοινοτήτων. Η επιλογή της τουριστικής βιομηχανίας ως μοντέλου εργασίας, έγινε διότι αποτελεί έναν από τους πιο ισχυρούς και ακμαίους τομείς οικονομικής δραστηριότητας στη Μεσόγειο, καθώς έχει διαρκή ανάπτυξη και γενικότερα, είναι ένας πολύ ανοιχτός τομέας σε καινοτόμες ιδέες και προτάσεις. Ως αποτέλεσμα, το έργο δημιούργησε μία σύνδεση μεταξύ δύο κεντρικών τομέων ενδιαφέροντος – τον τομέα της κοινωνικής ένταξης και τον τομέα της τουριστικής βιομηχανίας. Μέσα από αυτή τη σύνδεση μπορούν να εμπλουτιστούν σημαντικά και οι δύο τομείς.

Αυτή η δημοσίευση επικεντρώνεται στην παρουσίαση ενός χάρτη των δραστηριοτήτων που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν, έτσι ώστε να επιτευχθεί η δομή της προτεινόμενης εκπαιδευτικής ενότητας. Πρόκειται για ένα πνευματικό προϊόν, προσαρμοσμένο στις ανάγκες των ωφελούμενων και μέσω αυτού, θα παρουσιαστούν τα κύρια ευρήματα από τις δραστηριότητες που έλαβαν χώρα στα κράτη των εταίρων. Οι δραστηριότητες είναι οι ακόλουθες - τα οφέλη των τοπικών αφηγητών για την τουριστική βιομηχανία; η ανάλυση της κατάστασης και οι ανάγκες απόδοσης των επαγγελματιών κοινωνικής πρόνοιας για την ενίσχυση της ένταξης των ηλικιωμένων; η συλλογή καλών πρακτικών; η συγκριτική αξιολόγηση των μαθημάτων ΕΕΚ στις χώρες των εταίρων που επικεντρώνονται στην αξιοποίηση των ηλικιωμένων; και οι συζητήσεις στρογγυλής τράπεζας που πραγματοποιήθηκαν για να συζητηθούν τα κύρια ευρήματα των προηγούμενων δραστηριοτήτων.

Οι δραστηριότητες επέτρεψαν στην σύμπραξη των εταίρων να κατανοήσουν εις βάθος τους δύο τομείς κεντρικού ενδιαφέροντος του έργου – την κοινωνική ένταξη και τον τουρισμό. Παράλληλα, μέσα από αυτές δημιουργήθηκαν τα θεμέλια για τη δημιουργία της Εκπαιδευτικής Ενότητας του TSITour προσδιορίζοντας τις δυνατότητες που υπάρχουν για να συνδυαστούν οι δύο τομείς. Τα υπάρχοντα κενά στα προγράμματα σπουδών της ΕΕΚ μειώθηκαν από μία νέα διεπιστημονική προσέγγιση, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη την τεχνογνωσία των επαγγελματιών που εργάζονται με ηλικιωμένους και στον τομέα του τουρισμού. Αυτοί ήταν θεμελιώδεις παράγοντες στη διαδικασία σχεδιασμού της δομής της εκπαιδευτικής ενότητας, η οποία πλαισιώθηκε και υποστηρίχθηκε από τη σημαντική συλλογή δεδομένων που πραγματοποιήθηκε εντός των οκτώ μηνών υλοποίησης των δραστηριοτήτων του έργου.

Η προσέγγιση που ακολουθήθηκε για τη δημιουργία της δομής της εκπαιδευτικής ενότητας σύμφωνα με τις αρχές του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων (ΕΠΕΠ), έγινε χάρη στην προσπάθεια των εταίρων για μεγαλύτερη διαφάνεια και συγκρισιμότητα των προσόντων. Παρόλο που η ενότητα δεν παρέχει στους ωφελούμενους κάποια πιστοποίηση, έχει σχεδιαστεί με έναν συγκεκριμένο

στόχο και αναφέρεται στο επίπεδο 4, το οποίο αναγνωρίζεται στις συμμετέχουσες και σε άλλες χώρες.

Συνοψίζοντας, αυτή η δημοσίευση μπορεί να λειτουργήσει ως ένας οδηγός για τα ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό και στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας, συμπεριλαμβανομένων και των εκπαιδευτών ΕΕΚ. Η ανάγνωσή του προσφέρει στα άτομα γνώσεις σχετικά με την ανάγκη της συμμετοχής των σχετικών φορέων στην δημιουργία μίας προσαρμοσμένης λύσης σε ένα πρόβλημα και κενό που υπάρχει, το οποίο θα αποφέρει χρήσιμα αποτελέσματα χάρη στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών από το πεδίο.